

**Схема оцінювання
тесту з української мови і літератури
національного іспиту на ступінь бакалавра
(реальний профіль)**

Тестові завдання	Можливі варіанти відповідей	Схема оцінювання
1. Спираючись на текст, дайте письмові відповіді на кожне питання одним реченням.	<p>А. Григорій Сковорода обрав свою роль простої, безтурботної людини, якій не потрібен дім і майно.</p> <p>Б. Колишні колеги по академії, що стали ченцями Києво-Печерської лаври, запрошували Григорія Савича повернутися до церкви, стати «окрасою обителі».</p> <p>В. Сковорода беріг свою внутрішню свободу, цим утверджував себе як людину, що живе за вимогами й правилами своєї філософії.</p> <p>Г. Уроком рідкісного життя Сковороди є те, «як можна бути вільним серед неволі і святим посеред пекла».</p> <p><i>(Можливі інші варіанти)</i></p>	8 б. – по 2 б. за кожну правильну відповідь: 1б. за правильну, змістовну відповідь + 1б. за грамотність кожного речення.
2. З-поміж слів і словосполучень визначте характерні для художнього стилю. Підкресліть їх.	Позиція філософа, <u>сивочолі гори</u> , <u>срібна роса</u> , порядок денний, виявили недоліки, <u>заговорив нічний вітерець</u> , визначити розряд, <u>замріяні промені</u> , вчитель за освітою.	4 б. – по 1б. за кожну правильну відповідь.
3. Доберіть до виділених слів антоніми з тексту і запишіть їх через риску:	<p>а) чекає сьогодні – чекає завтра;</p> <p>б) дають ролі – беруть ролі;</p> <p>в) Сковорода запитав – Сковорода відповів;</p> <p>г) був мовчазним – був балакучим;</p> <p>г) далеке минуле далеке майбутнє .</p>	5 б. – по 1б. за кожну правильну відповідь.
4.Складіть і запишіть простий план тексту з 4-х пунктів.	<p>1. Повернення з-за кордону і визначення власної ролі.</p> <p>2. Відмова колишнім колегам.</p> <p>3. Останній день великого філософа.</p> <p>4. Урок Григорія Сковороди.</p> <p><i>(Можливі інші варіанти)</i></p>	8 б. – по 2 б. за кожний правильно і чітко сформульований пункт плану; по 1 б. за недостатньо точно і вдале формулювання, 0 б. за недоречне, яке суперечить змісту тексту, формулювання чи його відсутність.
5. Визначте правильний варіант написання кожного виділеного в тексті слова. Обведіть букву, що позначає правильну відповідь.	<p>1. б) разом;</p> <p>2. а) и;</p> <p>3. а) тьс;</p> <p>4. б) сн;</p> <p>5. а) нн;</p>	10 б. – по 1 б. за кожну правильну відповідь.

	б. б) окремо; 7. а) з; 8. а) зь; 9. а) з; 10. а) н.	
6. Розкрийте дужки. Запишіть слова-звертання у кличному відмінку.	А. До побачення, пані Лідіє! Б. Здрастуйте, Валентино Григорівно! В. На все добре, друже! Г. Хай вам щастить, Василю Івановичу!	4 б. – по 1 б. за кожен правильну відповідь.
7. Складіть речення з прямою мовою, використовуючи висловлювання Г. Сковороди, щоб: а) слова автора стояли перед прямою мовою; б) слова автора стояли після прямої мови.	1. Звертаючись до учнів, Григорій Сковорода сказав: «Як хто посіє в юності, так пожне в старості». 2. «Як хто посіє в юності, так пожне в старості», – сказав Григорій Сковорода, звертаючись до учнів.	Усього 4 б.: – по 2 б. за кожне правильно перебудоване речення: 1 б. – за правильно побудоване речення + 1 б. за правильно вжиті розділові знаки.
8. Відновіть текст вірша. Вставте на місці крапок відповідні літери.	Мені снилось: я мельник в старому млині... Уночі затихають колеса. Я не сплю. Часом качка в повітрі дзвенить Чи кажан проти місяця грає. У млині щось гризуть і смакують щурі, Під колесами падають краплі... Шука кинеться десь, і півсонний ситняг Заспокоїтись довго не може. Десь підвода далека в полях гуркотить. Хто, куди та для чого прямує? Зірка пада ясна і дугу розкида На широкому темному небі. І летить вся земля, як підвода в полях, — До мети, у простори незмірні, — І далекі міста, і мій млин, і качки, І щурі, і колеса, і люди. <i>(Максим Рильський).</i>	Усього – 10 б.: 10 б. – 0 пом.; 9 б. – 1 пом.; 8 б. – 2 пом.; 7 б. – 3 пом.; 6 б. – 4 пом.; 5 б. – 5 пом.; 4 б. – 6 пом.; 3 б. – 7 пом.; 2 б. – 8 пом.; 1 б. – 9 пом.; 0 б. – 10 пом. і більше.
9. Виправте помилки в реченнях.	А. Найбідніша країна світу знаходиться в глибокій економічній кризі, саме цим і пояснюються всі її проблеми.	4 б. – по 2 б. за кожне правильно відредаговане речення: 1 б. за кожен

	<p>Б. Коли я вийшов на балкон, я змок під рясним дощем, який почався о 18 годині. Чи: Вийшовши на балкон, я змок під рясним дощем, який почався о 18 годині.</p> <p style="text-align: right;"><i>(Можливі інші варіанти)</i></p>	усунути помилку.
10. Запишіть слова, знявши ризику.	Перекотиполе, по-домашньому, хтозна-куди, на жаль.	4 б. – по 1 б. за кожен правильну відповідь.
11. Продовжте прості речення так, щоб утворилися складні речення відповідного типу.	<p>А. Складносурядне речення. Григорій Савич Сковорода залишив нащадкам багато крилатих висловів та цитат, але далеко не всі люди їх знають і розуміють.</p> <p>Б. Складнопідрядне з підрядною з'ясувальною. Григорій Сковорода відзначав, що потрібно жити по совісті і не обтяжувати собою нікого.</p> <p style="text-align: right;"><i>(Можливі інші варіанти)</i></p>	4 б. – по 2 б. за кожен правильну відповідь: 1б. за відповідність заданій синтаксичній структурі + 1 б. за грамотність кожного речення.
12. Вставте пропущені розділові знаки.	<p>Народна мудрість стверджує, <u> </u> що талановита людина талановита в усьому. А тому ми захоплено читатимемо й поезії Григорія Савича, так само мудрі, глибокі, <u> </u> розважливі. Маємо неоціненний скарб – тридцять віршів-пісень, <u> </u> об'єднаних у збірку «Сад божественних пісень». Написані вони були протягом 1757-1785 років. Повна назва збірки – «Сад божественних пісень, що проросли із зерен Святого Письма». Справді, <u> </u> до кожного твору автор дібрав влучні епіграфи з біблійних текстів, <u> </u> у кожній пісні осмислив певну ідею з Біблії. Тому ці пісні є довершеним циклом.</p> <p>Його поезія <u> </u> це вдумливе споглядання навколишнього життя з усіма проблемами, це серйозні роздуми над сенсом і сутністю людського буття, над взаєминами між людиною і природою, <u> </u> між людьми взагалі. Широкі тематичні обшири, глибина філософської думки <u> </u> такими є визначальні риси його поетичної творчості.</p>	<p>Усього – 8 б.: 8 б. – 0 пом.; 7 б. – 1 пом.; 6 б. – 2 пом.; 5 б. – 3 пом.; 4 б. – 4 пом.; 3 б. – 5 пом.; 2 б. – 6 пом.; 1 б. – 7 пом.; 0 б. – 8 пом. і більше.</p>
13. Г. Сковорода залишив нам багато мудрих висловів. Один із них звучить так: «З усіх утрат втрата часу найтяжча». Прокоментуйте цей вираз, поясніть, як ви його розумієте. Відповідь запишіть двома складними реченнями.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Час – це те, що тече невпинно; щосекунди, щомиті він пролітає повз нас непомітно, по крупинці. 2. І можна вибачитися за свої слова, можна ще раз спробувати зробити те, що в тебе не вийшло, а от ще раз повернути втрачене життя, втрачені миті – неможливо. <p style="text-align: right;"><i>(Можливі інші варіанти)</i></p>	Усього 6 б. – по 3 б. за кожне речення: 2 б. за кожне змістовне, правильно побудоване поширене речення, яке демонструє розуміння вислову Г. Сковороди; по 1 б. за нерозгорнуту, часткову, суперечливу відповідь; 0 б. за недоречну відповідь, яка суперечить змістові

		завдання; + по 1 б. за грамотність кожного речення.
14. У центрі філософії мислителя Г. Сковороди було питання про щастя людини і шляхи його досягнення. Розкрийте ваше розуміння афоризму Сковороди: «Коли ти твердо йдеш шляхом, яким почав іти, то ти щасливий». Відповідь запишіть у вигляді тексту двома складними реченнями.	<p>1. Цей афоризм Григорія Сковороди примушує людину задуматися над тим, хто ти, чого ти хочеш досягнути в житті, яким шляхом ітимеш, чи будеш ти корисний своїй сім'ї, людям, суспільству, в якому живеш.</p> <p>2. А для цього треба «пізнати» себе, розкрити свої здібності, природні нахили, про що говорив у своїх трактатах філософ, і тоді зможеш обрати свій шлях, своє діло, улюблену працю, якою будеш приносити користь не тільки собі, а й людям, знайдеш своє кохання, а отже, будеш відчувати себе щасливим.</p> <p><i>(Можливі інші варіанти)</i></p>	6 б. – по 3б. за кожен правильну відповідь; 2 б. за глибоке, аргументоване розкриття власного розуміння афоризму; 1 б. за неповне, часткове, суперечливе розкриття власного розуміння цитати, 0 б. за недоречну відповідь чи її відсутність + 1 б. за грамотність.
15. Напишіть оголошення, в якому має бути наступна інформація:	<p style="text-align: center;"><i>Оголошення</i></p> <p>У понеділок, 11 березня 2024 року, в актовій залі ліцею, відбудеться засідання гуртка літературознавців «Літературні обрії», присвячене 210-й річниці від дня народження Тараса Шевченка.</p> <p>Запрошуються учні 10-12 класів. Початок о 14 годині.</p> <p style="text-align: center;"><i>Актив гуртка.</i></p>	<p>Усього – 15 б.</p> <p>1) 3 б. – за повне дотримання структури оголошення; 2 б. – незначні порушення структури; 1 б. – частково порушена структура.</p> <p>2) 7 б. – уміння вживати всі необхідні відомості. 0 – 7 б – залежно від вживання учнем необхідних відомостей.</p> <p>3) 5 б. – за грамотність: 5 б. – 0 пом.; 4 б. – 1 – 2 пом.; 3 б. – 3 пом.; 2 б. – 4 пом.; 1 б. – 5 пом.; 0 б. – 6 пом. і більше.</p>

Усього 100 б.